

به نام هستی بخش

نحوه نگارش خلاصه مبسوط

محورهای خلاصه مبسوط

خلاصه مبسوط ساختاری مشابه با مقاله‌های کامل علمی- پژوهشی دارد. خلاصه مبسوط در اصل بسط‌یافته‌ی چکیده این نوع مقاله‌ها است. بنابراین، در گزارش خلاصه مبسوط بیش از هر چیز بر روش‌شناسی پژوهش و بحث و تفسیر یافته‌ها تأکید می‌شود. در متن زیر، ساختار خلاصه مبسوط تشریح شده است. امید است نویسندگان یا نویسندگان محترم در جهت درک بهتر دانشجویان و شرکت‌کنندگان از مقاله‌های ارائه شده در کنگره موارد ذکر شده را رعایت فرمایند.

عنوان: مختصر و متناسب با محتوا (وسط چین با قلم ۱۴ ضخیم Zar)

۱. عنوان باید حاوی متغیرهای اصلی پژوهش فاقد کلمات اختصاری و واژه‌های جدید باشد.
۲. تا حد ممکن به صورت یک جمله خبری یا استفهامی مطرح نشود.
۳. با یک نگاه نظر خوانندگان و شنوندگان را به خود جلب کند.
۴. در پژوهش‌های آزمایشی عنوان باید نشان دهنده اثر متغیر (های) مستقل بر متغیر(های) وابسته باشد. از این رو، کلماتی نظیر اثر می‌تواند به گونه آشکار در عنوان بیاید یا در آن مستتر باشد. (مثال- پاسخ به عملکردهای موفق و ناموفق: اثر تعدیل‌کنندگی خودکارآمدی در رابطه بین عملکرد و اسناد)
۵. در پژوهش‌های غیر آزمایشی بر حسب تأکید بر روی نمونه خاص، پیدا کردن رابطه بین متغیرها، پیش‌بینی متغیر(های) ملاک از روی متغیرهای پیش‌بین یا مشخص کردن ویژگی‌های روانسنجی ابزار نحوه نوشتن عنوان مقاله متفاوت است. (مثال- توانایی خودارزیابی شده حل مسأله، حالات عاطفی و درماندگی روانشناختی. هدف این مطالعه پیدا کردن رابطه بین این متغیرها است).
۶. حداکثر تعداد کلمات عنوان ۱۰ تا ۱۲ کلمه باشد.
۷. از ذکر واژه‌های غیر ضروری نظیر بررسی، مقایسه و یا حتی در صورت امکان رابطه، اثر، تأثیر خودداری شد. در اکثر موارد آوردن متغیرهای اصلی مطالعه پشت سر هم و در کنار هم کفایت می‌کند (به مثال بند ۵ مراجعه کنید).
۸. به طور کلی، عنوان باید روح مقاله را نشان دهد.

نام و نشانی نویسنده (نویسندگان): (Zar ۱۲ نازک)

۱. نام کامل و نام خانوادگی به ترتیب زیر عنوان ذکر شود (از ذکر القاب خودداری شود).
۲. درجه علمی، مرتبه دانشگاهی و وابستگی سازمانی نویسنده (گان) با شماره‌های جداگانه مشخص شود.
۳. محل کار و آدرس ایمیل در زیر صفحه نخست مقاله ذکر گردد.
۴. مقالاتی که بیش از یک نویسنده دارند، نام ارائه دهنده مقاله با علامت * مشخص شود، در غیر اینصورت نفر اول به عنوان ارائه دهنده مقاله محسوب خواهد شود.

مقدمه: زمینه و بیان مسأله، مبانی نظری و پیشینه پژوهش، اهمیت مطالعه و گزاره‌های اصلی پژوهش

۱. مقدمه از کلیات شروع و به سمت جزئیات حرکت کند.
۲. در ابتدای مقدمه سعی شود زمینه مسأله و سپس خود مسأله بیان شود.
۳. زمینه مسأله باید شواهدی دال بر وجود مسأله با استناد به نظرات متخصصان و یا نتایج پژوهش‌های پژوهشگران مطرح کند.
۴. زمینه مسأله باید علل احتمالی بروز مسأله، محدوده مسأله و ویژگی‌های آن را مشخص سازد.
۵. بیان مسأله در واقع همان هدف کلی تحقیق است یا می‌تواند به صورت یک سوال کلی نیز مطرح شود.
۶. در بیان مسأله باید تمام متغیرهای مورد مطالعه شامل مستقل، وابسته، تعدیل‌کننده و واسطه‌ای (در صورت وجود) گنجانده شود.
۷. زمینه مسأله در حد یک پاراگراف و بیان مسأله در حد یک تا دو جمله باشد.
۸. اگر پژوهش مبتنی بر نظریه یا نظریه‌های خاصی است در دو تا سه جمله مبانی نظری پژوهش ذکر شود.
۹. پیشینه تجربی پژوهش کوتاه باشد و صرفاً نتایج مطالعات کاملاً مرتبط به گونه انتقادی بازنگری شود. ذکر این نکته ضروری است که منظور از بررسی ادبیات پژوهش نقل آن نیست، بلکه یک بازنگری انتقادی است که از خلال این فرایند مسأله پژوهشی بارزتر می‌شود.
۱۰. پیشینه تجربی به گونه‌ای بیان شود که مطالعه شما را در چهارچوب پژوهش‌های انجام شده و وسیع‌تر قرار دهد. به عبارت فنی‌تر، ضرورت مطالعه خود را بر اساس شکاف در یافته‌های قبلی توجیه کنید.
۱۱. مبانی نظری و پیشینه تجربی به گونه‌ای بیان شود که منطقی برای گزاره‌های پژوهش فراهم آورد.
۱۲. اهمیت مطالعه ذکر شود. اهمیت مطالعه می‌تواند به طور آشکار بیان شود و یا در بیان مسأله یا هدف پژوهش مستتر باشد.
۱۳. به طور کلی، در مقدمه سعی شود مسأله و گستره آن به گونه بارز مطرح شود و بر مبنای ادبیات پژوهش گزاره‌هایی برای حل این مسأله پیشنهاد شود.
۱۴. سعی شود مقدار حجم مقدمه خلاصه مبسوط ۲۰٪ از کل مطالب نگارش شده باشد.

روش: مشخصات شرکت‌کنندگان و طرح پژوهش، تکالیف انجام شده و ابزار جمع-آوری داده‌ها، شیوه اجرای پژوهش

۱. تشریح دقیق بخش روش نزدیک شدن به هدف اصلی علم و تکرار پذیر بودن مطالعه را نوید می‌دهد. پس، در گزارش دقیق و مفصل این بخش کوشا باشید.
۲. بخش روش خود شامل سه قسمت نسبتاً مجزا است، که به ترتیب عبارتند از: الف) شرکت‌کنندگان و طرح پژوهش - ب) ابزار یا تکالیف - ج) شیوه گردآوری داده‌ها (برای طرح‌های غیر آزمایشی) یا مراحل اجرای آزمایش یا مداخله (برای طرح‌های آزمایشی). بنابراین بخش روش سه سر عنوان دارد. این سه سر عنوان در ابتدای متن مربوط به خود نوشته شود و با علامت : از توصیف خود مجزا گردد.
۳. در بخش **شرکت‌کنندگان و طرح پژوهش** هیچگونه نتیجه‌ای را بیان نکنید.
۴. ابتدا مشخصات شرکت‌کنندگان را ذکر کنید. چه کسانی، چه تعدادی و با چه ویژگی‌هایی انتخاب شده‌اند.
۵. نحوه انتخاب شرکت‌کنندگان و داوطلب بودن یا نبودن آنها ذکر شود.
۶. تا حد ممکن ویژگی‌های جمعیت‌شناختی شرکت‌کنندگان بیان شود. برای مثال، تعداد دختر و پسر شرکت‌کننده، میانگین یا دامنه سنی آنها، سطح تحصیلات و طبقه اقتصادی - اجتماعی آنها.
۷. تمام کنترل‌هایی که برای جلوگیری از ارباب انتخاب افراد صورت گرفته باید ذکر شود.

۸. در این بخش شرکت کنندگان جامعه آماری مطالعه، روش نمونه گیری و حجم نمونه ذکر می شود. بنابراین برای این موارد سر عنوان جداگانه‌ای اختصاص داده نشود.
۹. از ذکر واژه آزمودنی به جای شرکت کنندگان جداً خودداری شود.
۱۰. در قسمت طرح پژوهش شیوه تشکیل یا انتخاب گروه‌ها ذکر شود.
۱۱. اگر پژوهش از نوع آزمایشی است، نحوه دستکاری متغیرها برای شکل‌گیری گروه‌های کاربردی و اگر غیر آزمایشی است نحوه طبقه‌بندی صورت گرفته یا انتخاب گروه‌های از قبل شکل گرفته دقیقاً تشریح شود. برای طرح‌های پیمایشی و همبستگی ذکر نوع مطالعه در ابتدا یا انتهای توصیف مشخصات شرکت کنندگان کفایت می‌کند.
۱۲. طرح پژوهش مبتنی بر گزاره‌ها است. سعی شود یکپارچگی بین گزاره‌ها و طرح پژوهش رعایت شود.
۱۳. قسمت بعدی در بخش روش ابزار جمع‌آوری داده‌ها و یا تکالیف انجام شده است. این قسمت با واژه **ابزار** یا **تکالیف** مشخص می‌شود.
۱۴. در بعضی از مطالعات تکالیفی وجود دارد که شرکت‌کنندگان باید آن را انجام دهند یا موادی وجود دارد که تمام افراد باید از آنها استفاده کنند. این تکالیف یا مواد متغیرهای مستقل یا وابسته نیستند، بلکه بستری را برای وارد شدن به شرایط آزمایشی فراهم می‌کنند. تکلیف و مواد دقیقاً تشریح شوند.
۱۵. به جای نام تجاری از اسم اصلی (generic) مواد استفاده کنید.
۱۶. در برخی مطالعات از تجهیزات نظیر رایانه استفاده می‌شود. ویژگی‌ها و تعداد آنها ذکر گردد.
۱۷. ابزار استفاده شده می‌تواند شامل پرسشنامه، مشاهده، مصاحبه، مقیاس‌ها و آزمون‌ها باشند. در گزارش ابزار استفاده شده ابتدا این ابزار توصیف شوند، سپس شیوه نمره‌گذاری آنها ذکر شود و در پایان ویژگی‌های روانسنجی (نظیر اعتبار و روایی) آنها مورد اشاره قرار گیرد. برای حفظ یکپارچگی و سهولت انتقال مطالب واژه لاتین **reliability** را اعتبار و واژه لاتین **validity** را روایی ترجمه فرمایید.
۱۸. اگر ابزار استفاده شده استاندارد است سعی شود میانگین و انحراف استاندارد آن بر حسب نمونه مورد مطالعه ذکر شود.
۱۹. در قسمت **مراحل اجرای آزمایش** یا **شیوه گردآوری داده‌ها** باید هر عملی را که قبلاً توصیف نشده و پژوهشگر (ان) دیگر برای تکرار مطالعه به دانستن آن نیاز دارند توصیف شود. ترتیب خاص گام‌های برداشته شده برای مطالعه، زمانبندی پژوهش، دستورالعمل داده شده به شرکت کنندگان و اطلاعات اولیه داده شده به آنها درباره هدف پژوهش و یا نحوه اجرای مطالعه (اجرا فردی بوده یا گروهی، طول مدت زمان اجرا، مکان اجرا و مواردی از این قبیل) نکاتی است که در این قسمت بیان می‌شود.
۲۰. روش‌های جدید را دقیقاً توضیح دهید.
۲۱. مراحل انجام تکالیف (در صورت وجود) به گونه سلسله‌مراتبی و مرحله‌وار بیان شود.
۲۲. به طور کلی، مقدار حجم مطالب نوشته شده در بخش روش بین ۲۵٪ تا ۳۰٪ از کل حجم مقاله را تشکیل می‌دهد.

یافته‌ها: نتایج پژوهش همراه با جدول‌ها و نمودارهای ضروری

۱. این بخش صرفاً وسیله‌ای است که پژوهشگران را آگاه می‌سازد آیا گزاره‌های آنها مورد تأیید قرار گرفته است یا نه. بنابراین، گزارش کار باید به گونه‌ای باشد که این بخش را وسیله رسیدن قرار دهد نه این که هدف باشد.
۲. اگر ضرورتی بر عنوان‌بندی این بخش احساس می‌شود، متغیرهای وابسته باید سر عنوان‌ها را تشکیل دهند و نه گزاره‌ها.
۳. فقط نتایج را گزارش کنید. آنها را تفسیر نکنید.
۴. نتایج را به روشها مرتبط کنید.
۵. نتایج را خلاصه کنید و به صورت جدول یا نمودار ارائه کنید. بر روی الگوها و تغییرات مهم تأکید کنید.
۶. نباید هر نتایجی را که شامل عدد است به صورت جدول یا نمودار نمایش دهید.

۷. به گونه کلی، واژه‌ی جدول برای جدول‌ها و واژه‌ی شکل برای سایر موارد (نظیر نمودار، عکس، تصویر و...) استفاده می‌شود. در صورت استفاده از جدول و شکل لازم است مطابق سبک APA، عنوان جدول در بالا و عنوان شکل در پایین آن درج گردد. لازم به ذکر است که در عنوان جدول ابتدا نوشته می‌شود **جدول ۱** و در زیر آن عنوان نوشته می‌شود. ضمناً **جدول شماره ۱** نادرست است. در عنوان شکل، ابتدا نوشته می‌شود **شکل ۱** و در ادامه عنوان نوشته می‌شود و با یک نقطه از همدیگر مجزا می‌شود. ضمناً **شکل شماره ۱** نادرست است.
۸. شیوه‌ی ارایه جدول‌ها به سبک APA باشد؛ یعنی اینکه هیچ خط عمودی در جدول موجود نباشد و صرفاً سه خط افقی در جدول دیده شود. نمونه آن در اغلب مقاله‌های به سبک APA دیده می‌شود.
۹. از آوردن جدول‌های غیر ضروری نظیر جدول آزمون‌های آماری t ، F ، رگرسیون و غیره جداً خودداری شود.
۱۰. اگر مطالعه مبتنی بر مقایسه تفاوت‌های گروهی در شاخص‌هایی نظیر میانگین است صرفاً جدول میانگین و انحراف استاندارد کفایت می‌کند.
۱۱. اگر مطالعه مبتنی بر کشف رابطه بین متغیرها و پیش‌بینی است صرفاً جدول همبستگی ذکر شود و در این جدول میانگین و انحراف استاندارد نیز گنجانده شود.
۱۲. در صورت بررسی اثرهای متقابل بین متغیرها کشیدن نمودار اثرهای متقابل روشنگر است. از آوردن نمودارهای غیر ضروری جداً خودداری فرمایید.
۱۳. اگر مدل یابی معادلات ساختاری مبنای مطالعه است صرفاً جدول (های) همبستگی یا کوواریانس و مدل اصلی گزارش شود. بر روی پیکان‌های مدل ضرایب (و مقدار آماره t داخل پرانتز) ذکر شود.
۱۴. تحلیل‌های آماری بر اساس طرح پژوهش و متناسب با گزاره‌ها است. تلاش شود که این یکپارچگی رعایت شود.
۱۵. در مطالعات تک‌آزمودنی ارائه نمودار نتایج کفایت می‌کند. از آوردن جدول خودداری شود.
۱۶. برای ارائه نتایج آماری نیازی به محاسبات نمی‌باشد. از دادن فرمول خودداری شود، مگر در صورت لزوم که کار اصلی بسط و گسترش فرمول است.
۱۷. نتایج کمی را در متن بیان کنید. نتایج بیان شده در جدول یا نمودار را مجدداً تکرار نکنید.
۱۸. کلمات اختصاری و نمادهای استاندارد را برای ارائه نتایج به کار ببرید.
۱۹. هیچگاه جمله را با عدد شروع نکنید. اگر ضرورت داشت عدد را به صورت حروف بنویسید.
۲۰. در نوشته‌های علمی بعضی از کلمات ممکن است معنای آماری خاصی داشته باشند به همین جهت در به کار بردن این کلمات دقت کنید **Random, Correlation, Significant or Non-significant** که به معنای اتفاقی نیست بلکه به معنای تصادفی است.
۲۱. به طور کلی، این قسمت ۱۵٪ درصد از حجم کل مطالب را تشکیل دهد.

بحث و نتیجه‌گیری: بررسی نتایج پژوهش و تبیین و تفسیر یافته‌ها، استلزام‌های نظری و عملی و یا روش‌شناختی یافته‌ها، محدودیت‌های مطالعه و پیشنهادهایی برای پژوهش‌های آتی.

۱. ابتدا با بیانی کلی راجع به ماهیت نتایج، بحث را شروع کنید. می‌توان قبل از آن نیز یک بار دیگر هدف اصلی پژوهش را ذکر کرد.
۲. ساختار این بخش فنی‌تر از سایر بخش‌ها است. از بحث در خصوص نتایج و تعبیر و تفسیر آنها شروع می‌شود، سپس یک نتیجه‌گیری از یافته‌های به عمل می‌آید که در این قسمت سعی می‌شود نتایج مطالعه حاضر در بدنه دانش موجود قرار گیرد. استلزام‌های نظری، عملی، تجربی و روش‌شناختی یافته‌ها بیان می‌شود. در پایان محدودیت‌ها و پیشنهادهایی برای مطالعه‌های آتی مورد بحث قرار می‌گیرد.
۳. اگر ساختار نگارش مقدمه را به مثابه قیفی در نظر بگیریم که از کلیات یعنی زمینه بحث شروع می‌شود و به جای باریک قیف یعنی گزاره‌ها ختم می‌شود، ساختار نگارش بحث مشابه یک قیف برعکس است که از جای باریک یعنی بحث و

تفسیر در خصوص تک تک نتایج شروع می شود و به بالای قیف یعنی نتیجه گیری و بستر سازی برای ارائه نظریه و بسط دانش ختم می شود.

۴. توضیحات ارائه شده را به نکاتی که در مقدمه به آن اشاره کردید ربط دهید.
۵. نتایج را با کلمات متفاوت دوباره در این قسمت تکرار نکنید.
۶. یافته های جدید را در مقایسه با یافته های دیگران تفسیر کنید.
۷. تبیین های احتمالی همسویی و ناهمسویی نتایج مطالعه خود را با مطالعات دیگران بیان کنید.
۸. نتایج پیش بینی شده و پیش بینی نشده را برای به دست آوردن معنا و اصول کلی با یکدیگر ادغام کنید.
۹. به محدودیت های مطالعه خود اشاره کنید. به مواردی اشاره شود که در ارتباط با یافته های است و تعمیم پذیری یافته های را با اشکال مواجه می سازد.
۱۰. پیشنهاد های ارائه شده در راستای حل محدودیت ها و قابل اجرا باشد.
۱۱. به طور کلی، این قسمت بین ۲۵٪ تا ۳۰٪ از حجم کل مطالب را تشکیل دهد. اگر قسمت روش ۲۵٪ حجم مطالب را شامل شد این قسمت ۳۰٪ حجم را شکل خواهد داد و یا بر عکس.

منابع اصلی: حداکثر ۱۰ منبع (اول فارسی بعد غیر فارسی)

۱. این قسمت همراه با عنوان و نان نویسنده یا نویسنده گان ۱۰٪ از حجم کل مطالب را تشکیل دهد.
۲. در متن مقاله صرفاً ۱۰ منبع را مورد استفاده قرار دهید. این منابع باید مرتبط ترین و تا حد امکان جدیدترین منابع در مورد موضوع مورد مطالعه شما باشد. و فقط این ۱۰ منبع که در تدوین مقاله از آنها استفاده شده است در فهرست منابع ذکر شود. پس در گزینش منابع معتبر، علمی، مرتبط، جدید و جامع کوشا باشید.
۳. در فهرست منابع، منابع بر اساس حروف الفبا (فارسی و غیر فارسی جداگانه) لیست شوند.

متن مقاله با قلم zar۱۲ نازک تنظیم گردد.

مقاله در مجلات چاپی	نام خانوادگی و نام نویسنده یا نویسندگان. (سال انتشار). عنوان مقاله. نام نشریه، شماره، دوره و صفحات. فقط نام نشریه و شماره ایتالیکی شود.
کتاب (تالیف)	نام خانوادگی و نام نویسنده یا نویسندگان. (سال انتشار). عنوان کتاب. مکان نشر: ناشر. فقط عنوان کتاب ایتالیکی شود.
کتاب (ترجمه)	نام خانوادگی و نام نویسنده یا نویسندگان. (سال انتشار). عنوان کتاب. نام و نام خانوادگی مترجم/ مترجمان (تاریخ انتشار اثر ترجمه شده). مکان نشر: ناشر. فقط عنوان کتاب ایتالیکی شود.
کتاب ویراست شده	نام خانوادگی و نام ویراستار یا ویراستارن (ویراست شده). (سال انتشار). عنوان کتاب. مکان نشر: ناشر. فقط عنوان کتاب ایتالیکی شود.
کتاب بدون مولف یا ویراستار	عنوان کتاب (ویراست). (سال). مکان نشر: ناشر. فقط عنوان کتاب ایتالیکی شود.

مجموعه مقالات یا فصل کتاب	نام خانوادگی و نام نویسنده یا نویسندگان.(سال انتشار). عنوان فصل. در نان و نام خانوادگی ویراستار یا ویراستاران (ویراست شده). عنوان کتاب (صص XXX-XXX). مکان نشر: ناشر. فقط عنوان کتاب ایتالیک شود.
صفحه وب	نام خانوادگی و نام نویسنده یا نویسندگان.(سال انتشار). عنوان کار. دستیابی مجدد در ماه، روز، سال از منبع URLs. فقط عنوان کار ایتالیک شود.
مجلات اینترنتی	نام خانوادگی و نام نویسنده یا نویسندگان. (سال انتشار). عنوان مقاله. نام نشریه، شماره، دوره و صفحات. دستیابی مجدد در ماه، روز، سال از منبع URLs. فقط نام نشریه و شماره ایتالیک شود.

نکات مورد توجه

- ✚ نگارش **چکیده** در ابتدای مقاله خلاصه مبسوط بر اساس **نحوه نگارش چکیده نهایی** که در سایت ذکر شده است، الزامی می باشد.
- ✚ مقاله خلاصه مبسوط بایستی به زبان فارسی حدود ۳ صفحه A4 (حداکثر ۴ صفحه)، با حاشیه ۲.۵ سانتی متر، فاصله سطر ۰.۷ و قلم zar ۱۲ توسط نرم افزار Word ۲۰۰۳ یا ۲۰۰۷ تایپ شده باشد.
- ✚ عنوان مقاله وسط چین با قلم 14 ضخیم zar
- ✚ نام و نشانی نویسندگان با قلم zar ۱۲ ضخیم
- ✚ متن مقاله با قلم zar ۱۲ نازک
- ✚ اسامی داخل متن همه فارسی باشد؛ در صورت مشاهده موارد لاتین به فارسی برگردانده شود.
- ✚ واژه ها یا معادل های لاتین در متن و داخل پارانتر قرار داده شود.
- ✚ مسئولیت علمی و محتوایی مقاله بر عهده نویسنده (نویسندگان) است .
- ✚ موارد استنادی در داخل متن (نام خانوادگی ، تاریخ) آورده شود.

دکتر حمیدرضا حسن آبادی